

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ^၁
ဝညာရေးဝန်ကြီးဌာန

စာရိတ္ထနှင့်ပြည်သူနိုင်တိ ပထမတန်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ^၁
ဝညာရေးဝန်ကြီးဌာန

စာရိတ္ထနှင့်ပြည်သူ့နိတိ
ပထမတန်း

မာတိကာ

အစဉ်:	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
၁	ပိုပိုတို့မိသားစု	၁
၂	လူကြီးမိဘများကို ကူညီပါ	၅
၃	အိမ်၏ယဉ်ကျေးခြင်း	၉
၄	လိမ်ညာ၍ မပြောတော့ပါ	၁၄
၅	ဖြေဖြေ၏နောင်တ	၁၈
၆	တာဝန်ကျေသူ	၂၂
၇	ကျင့်ဝတ်လိုက်နာ ညီငယ်ရာ	၂၆
၈	လူကလေးရဲ့ ရှိုးသားမှု	၃၀
၉	ယဉ်ကျေးပျုံးနှုံး ဆက်ဆံပါ	၃၅
၁၀	ယုံကြည်ရသူ	၃၉
၁၁	စာနာတတ်သူ	၄၃
၁၂	ပူဇ္ဈားသိတဲ့တရားမျှတမှု	၄၇
၁၃	တပည့်ဝတ်	၅၁
၁၄	နိုင်ငံချွစ်သူ	၅၅
၁၅	မဂ်လာနံနက်ခင်း	၆၀
၁၆	လုပစေချင် တို့ဝန်းကျင်	၆၅

သင်ခန်းစာ (၁) ပိုပိုတို့မိသားစု

လူကြီးမိဘတွေရဲ့ဆိုခုံးမစကားကို အလေးထားလိုက်နာတတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို
လေ့လာကြရအောင်။

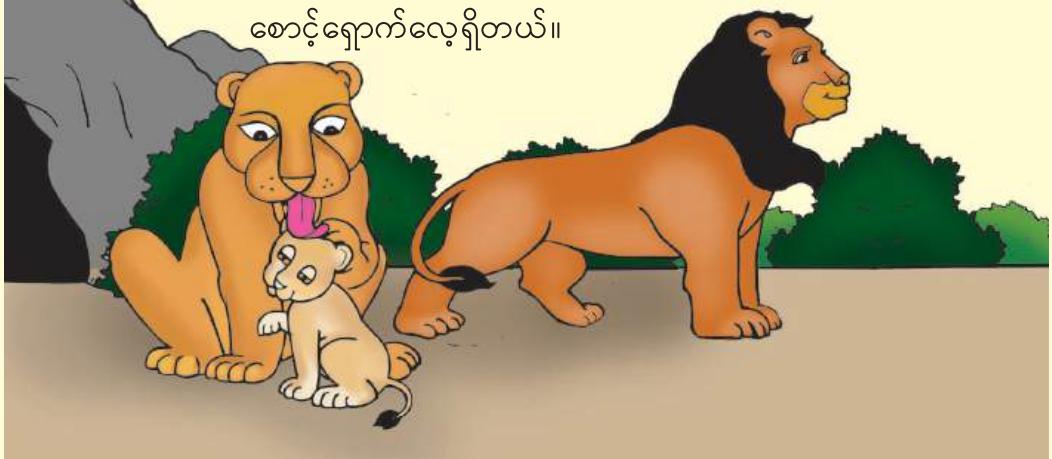

- သူငယ်ချင်းတို့အိမ်မှာ မိသားစုဝင်ဦးရေ ဘယ်နှယောက်ရှိပါသလဲ။
- ဘယ်သူတွေလဲ ဖြောပြပါလား။
- ဖေဖေနဲ့မေမေက သူငယ်ချင်းတို့အတွက် နေ့စဉ် ဘာတွေလုပ်ပေးပါသလဲ။

ပိုပိုတို့မိသားစု

တစ်ခါတုန်းက တော်ခုပ်တစ်ခုမှာ ခြင်္ချာမိသားစုတစ်စု နေထိုင်ကြတယ်။ သူတို့မိသားစုမှာ ဖင်ခြင်္ချာကြီး၊ မိခင်ခြင်္ချာမကြီးနဲ့ သားလေးပိုပိုတို့ ပါဝင်တယ်။ ဖင်ခြင်္ချာကြီးက မိသားစုအတွက် အစားအစာကို နေ့စဉ် ရှာဖွေကျေးမွေးတယ်။ မိခင်ခြင်္ချာမကြီးကလည်း ပိုပိုကို ဂရာတစိုက် ပြုစောင့်ရှောက်လေ့ရှုတယ်။

ပိုပိုတို့မိသားစုဟာ ရူကြီးထဲမှာ ပျော်ပျော်ချင်ဆွင် နေထိုင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပိုပိုဟာ ရူကြီးအပြင်ဘက်ကို ထွက်ကြည့်ချင်တယ်။ မိခင်ကြီးကိုခွင့်တောင်းပေမဲ့ ခွင့်မပြုတဲ့အတွက် ပိုပို စိတ်ပျက်သွားတယ်။ တစ်နေ့မှာ ပိုပိုဟာ မိခင်မသိအောင် ရူကြီးရဲ့အပြင်ဘက်ကို ထွက်ကြည့်လိုက်တဲ့ အလိမ့် ပိုပိုမမြင်ဖူးတာတွေ တွေ့လိုက်ရတော့ အံ့သြို့ ပျော်ချင်သွားတယ်။

အခန်း(၁)

တဖည်းဖည်းနဲ့ ဂူကြီးနဲ့ ဝေးတဲ့ နေရာကို ရောက်ရှိသွားတယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေတဲ့ မြေခွေးအပ်စုတစ်စုက ပိုပိုကိုတွေသွားပြီး ကိုက်ဖြတ်စားသောက်ဖို့ နောက်ကနေ အတင်းပိုင်းလိုက်ကြတယ်။ ပိုပိုကြောက်လွန်းလို့ ရှိသမျှအားအင်လေးနဲ့ ပြေးရတော့တာပေါ့။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ ပိုပိုရဲ့ အဖေနဲ့ အမေရောက်လာပြီး ကယ်တင်လိုက်တဲ့အတွက် ပိုပို အသက်ချမ်းသာရာ ရသွားပါတယ်။

ပိုပိုဟာ မိဘတွေမသိဘဲ ဂူကြီးရဲ့ အပြင်ဘက်ကို နောက်ဘယ်တော့မှ တစ်ကောင်တည်း မထွက်တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

* မေးခွန်း

၁။ ပိုပိုကို မိဘတွေက ဘာကြောင့် အပြင်ထွက်ခွင့်
မပြုတာလဲ။

၂။ ပိုပို မြေခွေးတွေနဲ့ တွေတဲ့အချိန်မှာ အဖော်
အမေသာ ရောက်မလာခဲ့ရင် ဘာဆက်ဖြစ်မယ်
ထင်သလဲ။

၃။ လူကြီးမိဘတွေကို အသိမပေးဘဲ တစ်ဦးတည်း
အပြင်ထွက်မလား။ မထွက်ဘူးလား။ ဘာကြောင့်လဲ။

၄။ လူကြီးမိဘတွေရဲ့ ဆိုဆုံးမစကားကို နားထောင်
သင့်သလား။ ဘာကြောင့်လဲ။

သင်ခန်းစာ (၂) လူကြီးမိဘများကို ကူညီပါ

လူကြီးမိဘများကို ကူညီတတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြရအောင်။

မေးခွန်းတွေကို
အတူတူ စဉ်းစားပြီး
ဖြေကြည့် ကြမယ်နော်

- အိမ်မှာရှိတဲ့ လူကြီးမိဘတွေက
ကလေးတွေအတွက်
ဘာအလုပ်တွေ လုပ်ကြရသလဲ။
- လူကြီးမိဘတွေကို
အကူအညီပေးသင့်သလား။
မပေးသင့်ဘူးလား။
ဘာကြောင့်လဲ။
- ဒီနေ့ အိမ်မှာ ဘာတွေ
ကူညီပေးခဲ့သလဲ။

ဒီပုံကို လေ့လာပြီး မေးခွန်းတွေကို ဖြေကြည့်ရအောင်။
ပုံထဲက သူငယ်ချင်းက ဘာလုပ်နေသလဲ။ ဘာကြောင့်
သူအဲဒီလို လုပ်ပေးတယ်လို့ထင်ပါသလဲ။

ပုံ (၁)

ပုံ (၂)

ပုံ (၃)

ပုံ (၄)

အခန်း(၂)

အိမ်ကလူကြီးမိဘတွေကို ဘာတွေကူညီလုပ်ကိုင်ပေးမလဲ။

ဖေဖေက ပန်းပင်စိုက်နေရင် ဘာတွေကူလုပ်ပေးမှာလဲ။

မေမေက သန့်ရှင်းရေးလုပ်နေရင် ဘာတွေကူလုပ်ပေးမှာလဲ။

?

* မေးခွန်း

၁။ အိမ်မှာ ကလေးတို့ ကူညီ လုပ်ကိုင်ပေး

နိုင်တဲ့ အလုပ်တွေက ဘာတွေလဲ။

၂။ ဖေဖေနဲ့မေမေကို ဘာတွေ ကူညီ

လုပ်ကိုင်ပေးမှုးသလဲ။

၃။ လူကြီးမိဘတွေကို ကူညီပေးခဲ့တာ

ရှိရင် ပြောပြပါညီး။ ဘာကြောင့်

အဲဒီလို ကူညီပေးခဲ့တာလဲ။

သင်ခန်းစာ (၃) အိမ်၍ယဉ်ကျေးမြင်း

ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနေတတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လွှဲလာကြည့်ကြရအောင်။

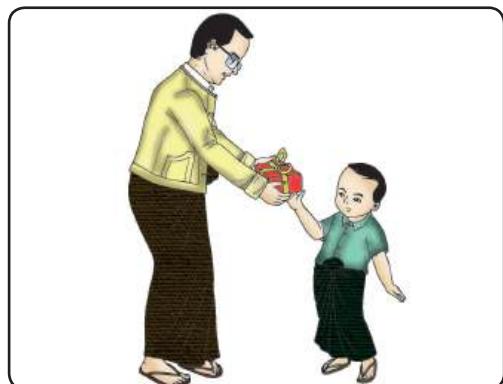

- ဖေဖေနဲ့မေမေ အပြင်က ပြန်လာတာတွေရင် ဘာလုပ်မလဲ။
- အိမ်မှာရှိတဲ့ လူကြီးတွေက ကိုယ့်ကိုခေါ်ရင် ဘယ်လို ထူးမလဲ။
- လူကြီးမိဘတွေက ကိုယ့်ကို ပြောဆိုဆုံးမတဲ့အခါ ဘယ်လို ခံစားရသလဲ။

ယဉ်ကျေးတဲ့ မျက်နှာက ဘယ်ပုံလဲ။ ယဉ်ကျေးတဲ့မျက်နှာကို ကြည့်ရင် စိတ်ထဲ ဘယ်လိုခံစားရသလဲ။

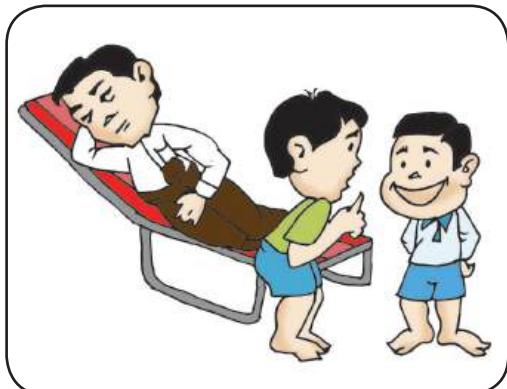
လူကြီးဆီက ပစ္စည်းယူရင် ဘယ်လို လက်ခံရမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

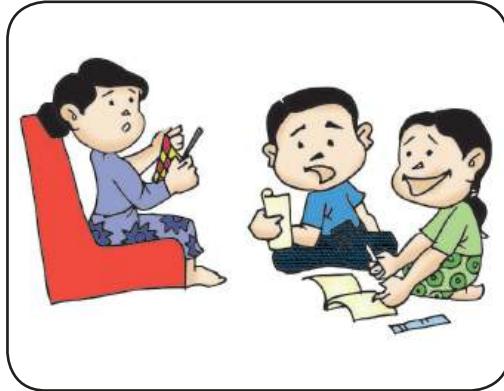
ထမင်းစားတဲ့အခါ ထမင်းဟင်းပေတဲ့လက်နဲ့ ဟင်းခပ်စွန်းကို ကိုင်မိရင် ဘာဖြစ်
မလဲ။ ဟင်းရည်သောက်ရင် ဘယ်လိုသောက်ရမလဲ။

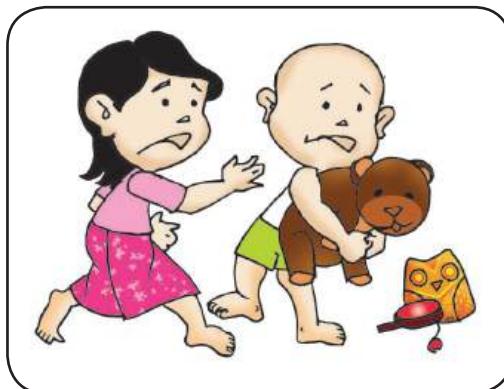
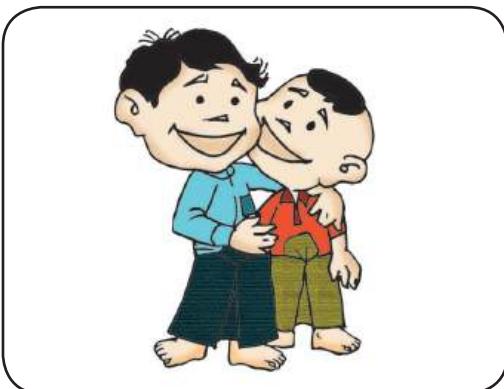
အိမ်မှာမိသားစုဝင်တစ်ယောက် အိပ်ပျော်နေရင် ဘယ်လိုပြုမှုမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

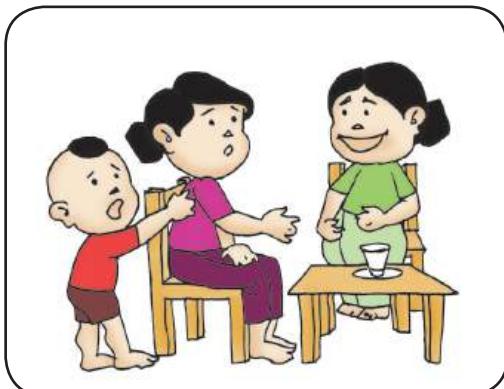
လူကြီး အနားမှာထိုင်တဲ့အခါ လူကြီးကို ရိုသေရာရောက်အောင် ဘယ်မှာထိုင်မလဲ။

ညီအစ်ကို မောင်နှမအချင်းချင်း ဘယ်လိုနေရမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

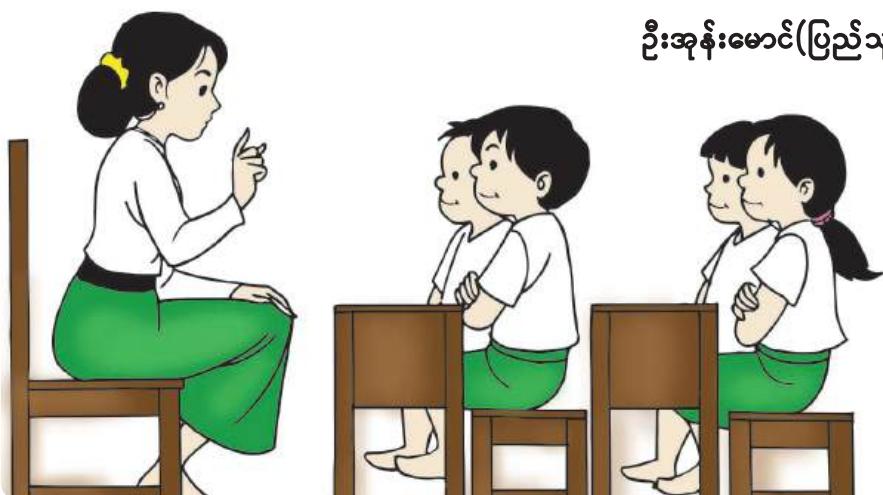
လူကြီးက ဧည့်သည်နဲ့စကားပြောနေတဲ့အခါ ဘယ်လိုနေမလဲ။

ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနေတတ်ဖို့ . . .

- ◆ ချင်ပျ ချို့သာတဲ့ မျက်နှာအမှုအရာ ရှိရမယ်။
- ◆ လူကြီးက ပေးရင် လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ခံယူရမယ်။ မိမိက ပေးရင် လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ပေးအပ်ရမယ်။
- ◆ ထမင်းဟင်း မဖိတ်စဉ်အောင် ဂရုစိုက်ပါ။ ထမင်းဟင်းပေတဲ့ လက်နဲ့ ဟင်းခပ်စွန်းကို မကိုင်ရပါ။ ဟင်းရည်သောက်ရင် အသံမဖြည့်ရပါ။ ပါးစပ်ထဲမှာ အစားတွေနဲ့ စကားမပြောရပါ။
- ◆ သူများမနိုးသေးခင် နိုးနေရင် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် မပြောရပါ။ မဆူညံရပါ။
- ◆ လူကြီးနားမှာ နေရာယူတဲ့အခါ သင့်ရာမှာ ရှိရှိသေသေ ထိုင်ရမယ်။
- ◆ မောင်နှမအချင်းချင်း ချုစ်ချုစ်ခင်ခင် နေရမယ်။ ရန်မဖြစ်ရပါ။
- ◆ လူကြီးမိဘတွေရဲ့အလုပ်ကို တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးရမယ်။
- ◆ လူကြီးက ဧည့်သည်နဲ့ စကားပြောနေရင် စောင့်ရမယ်။ မခေါ်ဘဲ မသွားရပါ။

ဦးအုန်းမောင်(ပြည်သူ့နိုင်)

* မေးခွန်း

၁။ မျက်နှာအမူအရာက ဘယ်လို နေရင်
ယဉ်ကျေးသလဲ။

၂။ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ဘာကြောင့် ရိုရိုသေသေ
လက်ခံယူရသလဲ။ ဘာကြောင့် ရိုရိုသေသေ
ပေးရသလဲ။

၃။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ထမင်းစားတဲ့ပုံ သရပ်
ဆောင်ပြပါ။

၄။ မယဉ်ကျေးတဲ့ အပြုအမူတွေက ဘာတွေ
လဲ။ အဲဒါတွေကို ဘာကြောင့် မလုပ်သင့်
တာလဲ။

၅။ ယဉ်ကျေးတဲ့ အပြုအမူတွေက ဘာတွေလဲ။
အဲဒါတွေကို ဘာကြောင့် လိုက်လုပ်သင့်
တာလဲ။

သင်ခန်းစာ (၄) လိမ့်ညာ၍မပြောတော့ပါ

မှန်ကန်ကောင်းမွန်တဲ့ စကားပြောတတ်ဖို့ လေ့လာသင်ယူကြရအောင်။

- ဆရာ ဆရာမတွေကို လိမ့်ညာ ပြောဖူးသလား။
- သူငယ်ချင်းတွေကိုရော လိမ့်ညာပြောဖူးသလား။
- ဘာအကြာင်းတွေ ပြောဖူးသလဲ။
- ဘယ်လိုစကားမျိုး ပြောတဲ့သူကို လူကြီးတွေက ပိုပြီး ချစ်ခင်နှစ်သက်ကြမလဲ။

မေးခွန်းတွေကို အတူတူ
စဉ်းစားပြီးဖောကည့်ကြမယ်နော်

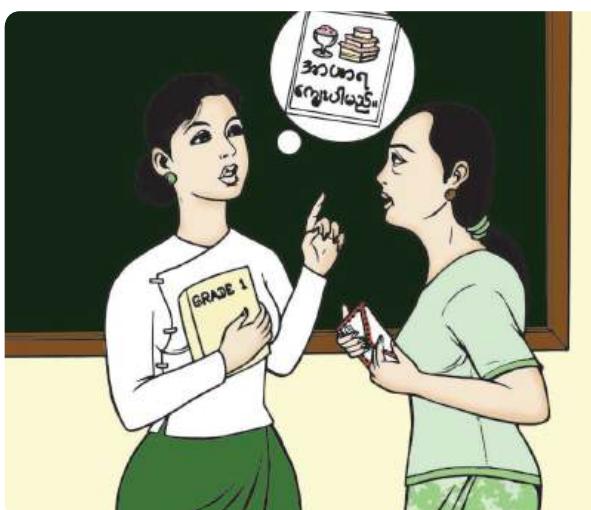
လိမ်ညာ၍ မပြောတော့ပါ

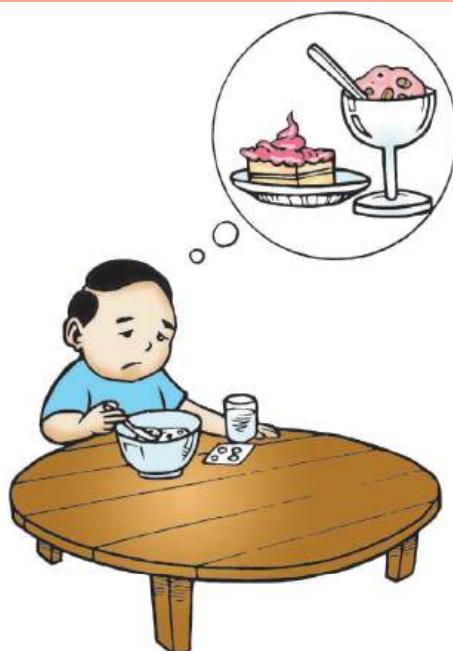
တိုးတိုးဟာ ပထမတန်း
ကျောင်သားကလေး တစ်ယောက်
ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အစားမက်
အဆော့မက်တဲ့ ကလေး
တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။
တစ်နှေ့မှာ အဆော့မက်နေ
လို့ အီမံစာလုပ်ဖို့ မေ့နေခဲ့
တယ်။ နောက်တစ်နှေ့ ကျောင်း
တက်ဖို့ ပြင်ဆင်ချိန်ရောက်တဲ့
အခါ ပိုက်အောင့် နေတဲ့
အတွက် ကျောင်းမတက်နိုင်

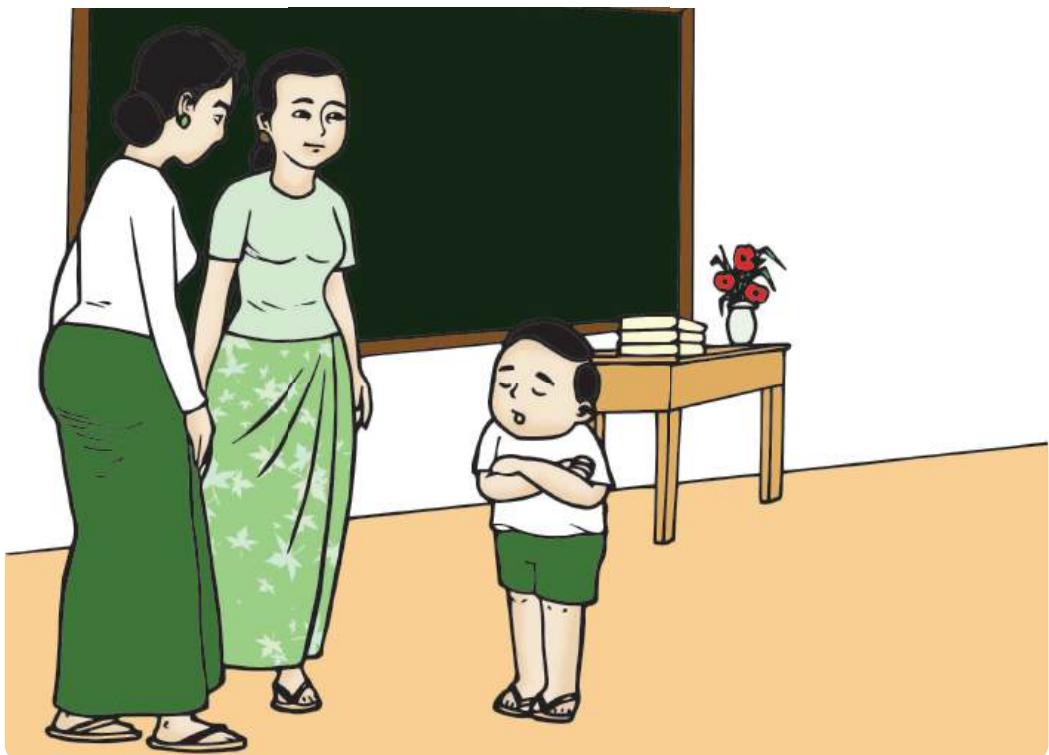
ပါဘူးလို့ သူအမေကို လိမ်ပြောတယ်။ တိုးတိုးရဲ့ အမေက အတန်းပိုင်ဆရာမကို ခွင့်တိုင်
ပေးခဲ့ရတယ်။ တိုးတိုးရဲ့ အတန်းပိုင်ဆရာမက “ဒီနေ့ တိုးတိုးကျောင်းမတက်တာကို

စိတ်မကောင်းဘူး။ အလှူရှင်
တစ်ဦးက တိုးတိုးတို့ အတန်းမှာ
ရော့မှန်းနဲ့ ကိတ်မှန်း အာဟာရ
လာကျွေးမွေးဖို့ ပြောထားတယ်”
လို့ တိုးတိုးရဲ့ အမေကို ပြောပြခဲ့
တယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ကြားရ^၁
တဲ့အခါ တိုးတိုး အလွန်စိတ်ပျက်
သွားတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရေခဲမှန်နဲ့
ကိတ်မျိုးကို တိုးတိုးအကြိုက်ဆုံး ဖြစ်
လိုပဲ။ အဲဒီနေ့မျှပဲ တိုးတိုး မကြိုက်တဲ့
ဆန်ပြုတဲ့ ဗိုက်အောင့်ပျောက်ဆေးကို
သောက်ပြီး အိမ်မှာပဲနေရလို့ တိုးတိုး
အလွန် ဝမ်းနည်းမိတယ်။ နောက်
ဘယ်တော့မှ လိမ်းညာမပြောတော့ဘူး
လို့ တိုးတိုးက အမေနဲ့ ဆရာမကို
ကတိပေးလိုက်တယ်။

မှန်ကန်ကောင်းမွန်တဲ့ စကားတွေကို ချို့ချို့သာသာပြောပြီး ဘောလုံးပစ်တမ်း ကစားကြရအောင်။

* မေးခွန်း

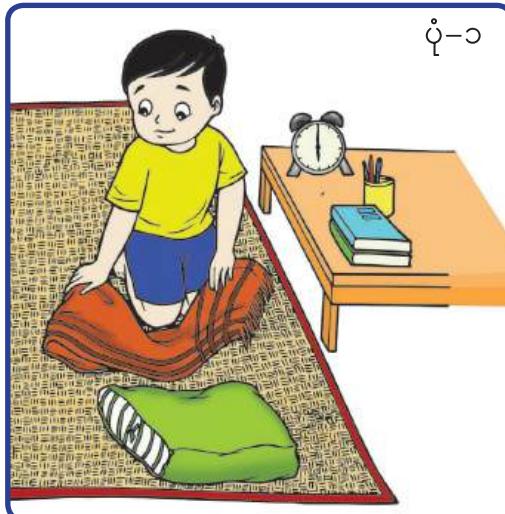
- ၁။ မဟုတ်မမှန်တဲ့ စကားပြောရင် ဘာဖြစ်မလဲ။
- ၂။ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် လိမ့်ပြောနေတာသိရင် ဘာလုပ်မလဲ။
- ၃။ သူငယ်ချင်းတွေထဲက စကားကို မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောတတ်တဲ့သူ တစ်ယောက်အကြောင်း ပြောပြပါ။

သင်ခန်းစာ (၂) ဖြေဖြိုး နောင်တ

စည်းကမ်း လိုက်နာတတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

ပုံ-၁

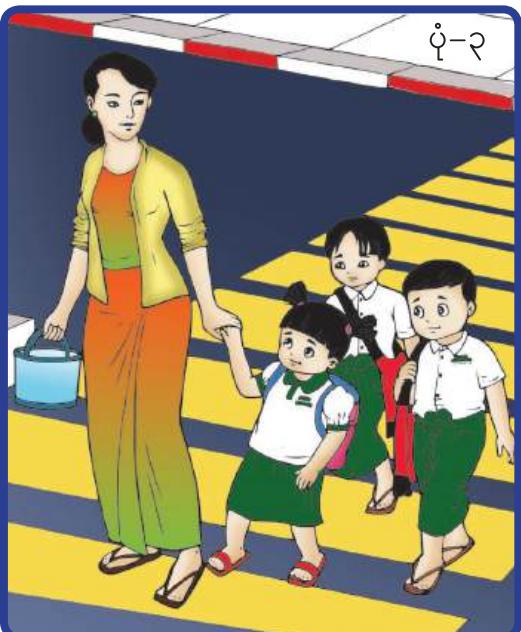
ပုံ-၂

- သူတို့တွေ ဘာလုပ်နေကြသလဲ။
- တစ်ပုံချင်းစီရဲ အကြောင်းကို ဖြေပြပါ။

- သူတို့တွေက ဘယ်လိုကလေးမျိုးတွေ ဖြစ်သလဲ။
- သူတို့ စည်းကမ်းလိုကနာတယ်ဆိုတဲ့ အချက်က ဘာလဲ။

ပုံ-၃

ဖြာဖြူ၏ နောင်တ

ဖြာဖြူဟာ ပထမတန်း
ကျောင်းသူကလေး
တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။
ကျောင်း တက်ရတာ၊
ကျောင်းစာလုပ်ရ^၁
တာကို မပျော်းပေမဲ့
အအိပ်မက်တဲ့သူဖြစ်
တယ်။ အမေ နှီးမှ
အိပ်ရာ ထလေ့ရှိတယ်။

ကျောင်းနဲ့အိမ်က နှီးနေလို့ ဖြာဖြူအတွက် အဆင်ပြေနေတယ်။ ဖြာဖြူ၏ အတန်းပိုင် ဆရာမက ကျောင်းစည်းကမ်းလိုက်နာသူ၊ ကျောင်းပျက်ရက်မရှိသူကို ဆုပေးမယ်လို့ အတန်းထဲမှာ ပြောတဲ့အခါ ဖြာဖြူတစ်ယောက် အဲဒီဆုကို အလွန်လိုချင်မိတယ်။

တစ်နေ့မှာ ဖြူဖြူအဖွား
နေမကောင်းလို ဆေးရုံ
တက်ရတယ်။ ဖြူဖြူ
အမေက အဖွားဆီကို
အရေးတကြီးသွားရမှာ
ဖြစ်လို ဖြူဖြူကို နှီးပြီး
ဆေးရုံကို ထွက်သွား
တယ်။ အမေထွက်သွား
ပြီးတဲ့နောက် ဖြူဖြူက
ဆက်အိပ်နေတယ်။
ကျောင်းတက်ခေါင်း
လောင်းသံကြားမှ
လန့်နိုးတော့ ကျောင်းသွား
မို့ပြင်ဆင်ပြီး ကျောင်းကို
သွားတယ်။

ဖြူဖြူကျောင်းရောက်တဲ့အခါ အတန်းပိုင်ဆရာမက ဖြူဖြူကို ကျောင်းစည်းကမ်း
လိုက်နာဖို့၊ ကျောင်းအချိန်မိရောက်ဖို့ ဆုံးမတယ်။ ဖြူဖြူ အလွန်ဝမ်းနည်းသွား
တယ်။ သူလိုချင်တဲ့ဆုကို မရနိုင်တော့တာကို သိလိုက်ရတဲ့အခါ အအိပ်မက်တဲ့
ဖြူဖြူတစ်ယောက် မိမိရဲ့အပြစ်ကို လွန်စွာ နောင်တရနေမိတော့တယ်။

စာမျက်နှာ(၁၈)ရှိ ရပ်ပုံများကိုကြည့်ပြီး သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း မေးမန်းကာ ထေားကို ဖြည့်စွက်ပါ။

	မလိုက်နာနိုင်သူ	ဘာကြောင့် မလိုက်နာ သလဲ	စည်းကမ်းရှိအောင် ဘယ်လိုကြီးစားမလဲ
ပုံ-၁			
ပုံ-၂			
ပုံ-၃			

* မေးခွန်း

၁။ အိပ်ရာထနောက်ကျခဲ့ရင် ကျောင်းချိန်မီ
အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

၂။ ကျောင်းချိန်မီအောင် ဘာတွေကို သတိ
ထားရမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

၃။ ကျောင်းချိန်နောက်ကျရင် ဘယ်လိုခံစား
ရသလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

၄။ ကျောင်းဆင်းရင် အိမ်ကို တန်းပြန်မှာလား။
လမ်းမှာ ဆော့နေမှာလား။ ဘာကြောင့်လဲ။

သင်ခန်းစာ (၆) တာဝန်ကျော်

အလုပ်တာဝန်ကို အလေးထားတတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြရအောင်။

- မနက်အိပ်ရာနိုးပြီးရင် ဘာအလုပ်တွေ လုပ်သလဲ။
အဲဒီအလုပ်တွေကို ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်
လုပ်သလား။ သူများက လုပ်ပေးရတာလား။
- အိမ်မှာ လူကြီးမိဘတွေကို ဘာတွေ ကူလုပ်ပေးဖူး
သလဲ။
- ကျောင်းမှာဖြစ်စေ၊ အိမ်မှာဖြစ်စေ ဘယ်သူတွေကို
ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးဖူးသလဲ။

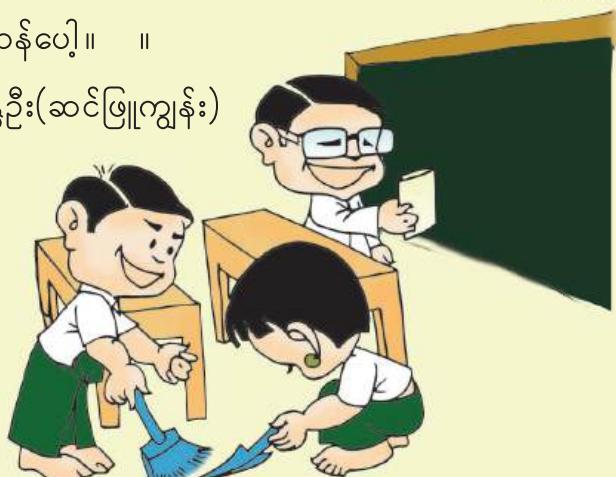
ဟုတ်ကဲ့ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးဖူးပါတယ်
လုပ်ကိုင်ပေးဖူးတဲ့ အလုပ်တွေကတော့ . . .

တာဝန်ကျေသူ

ထမင်းချက်ဖို့ မေမေပြင်
 မီးဖို့ထဲကိုဝင်၊
 ပန်းကန်စင်စင် ဆေးဖို့တော့
 သားတို့သမီးတို့တာဝန်ပေါ့။
 အလုပ်အားတဲ့ ဉာဏ်တွင်
 မေမေ စာဖတ်လျှင်၊
 စာအုပ်စင်ကို ရှင်းဖို့တော့
 သားတို့သမီးတို့တာဝန်ပေါ့။
 ဆရာ၊ ဆရာမ ကျောင်းခန်းဝင်
 သင်ခန်းစာကိုသင်၊
 ကျောင်းတွင်း ကျောင်းပြင်
 သန့်ဖို့တော့
 သားတို့သမီးတို့တာဝန်ပေါ့။ ။

မောင်နော်း(ဆင်ဖြူကျော်း)

ဒီပုံတွေကိုလေ့လာပြီး မေးခွန်းတွေကို ဖြေကည့်ရအောင်။

သူဘာလုပ်နေသလဲ။ မနက်အိပ်ရာထျိန်မှာ
လုပ်တဲ့အလုပ်တစ်ခုကို ပြောပြပါ။

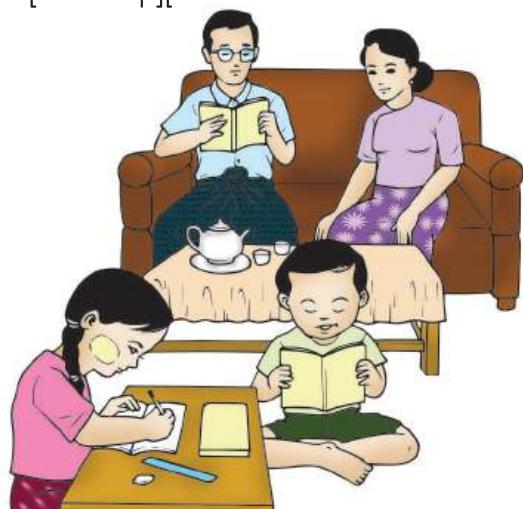
သူဘာလုပ်နေသလဲ။ သင်လုပ်ပေးနိုင်တဲ့
အလုပ်တစ်ခုချို့ရင်ပြောပြပါ။

သူဘာလုပ်နေသလဲ။ သင့်မှာရော
ဘာအလုပ်တာဝန်ရှိသလဲ။

သူတို့ဘာလုပ်နေသလဲ။ မိဘတွေ
အနားယူနေတဲ့အချိန်မှာ သင်ရော
ဘာတွေလုပ်နေသလဲ။

* မေးခွန်း

- ၁။ မိသားစုတွေက နေ့စည် ဘာအလုပ်တွေ လုပ်ရ^၁
သလဲ။ အဲဒီအလုပ်တွေကို ဘာကြောင့် လုပ်ရ^၂
တာလဲ။
- ၂။ တာဝန်ကျေပွန်တဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်အောင်
ဘာတွေလုပ်မလဲ။
- ၃။ အိမ်မှာ၊ ကျောင်းမှာ အလုပ်တွေ လုပ်တဲ့အခါ
ဘယ်လို့ လုပ်ခဲ့သလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၄။ အိမ်စာလေ့ကျင့်ခန်းတွေ မပြီးသေးရင် ဘာ
လုပ်မလဲ။

သင်ခန်းစာ (၇) ကျင့်ဝတ်လိုက်နာ ညီးယော

မလုပ်သင့်တာနဲ့ လုပ်သင့်တာကို ခွဲခြားနားလည်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို
လေ့လာသင်ယူကြည့်ကြပါစို့။

- လိမ္မာတဲ့သူကို တွေ့ဖူးသလား။ လိမ္မာတဲ့
သူက ဘာတွေလုပ်သလဲ။
- မလိမ္မာတဲ့သူကို တွေ့ဖူးသလား။ မလိမ္မာတဲ့
သူက ဘာတွေလုပ်သလဲ။
- အကောင်ငယ်လေးတွေကို နာကျင်အောင်
လုပ်ခဲ့ဖူးသလား။
- ယူကြီး မိဘတွေကို လိမ်ညာပြောဆို
ဖူးသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။

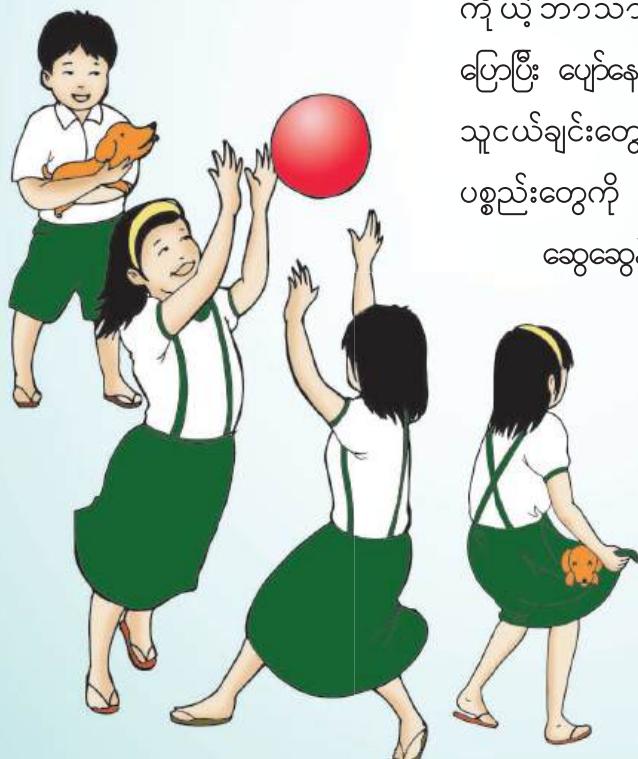
ဒီမေးခွန်းတွေကို
အတူတူဖော်ကြည့်ရအောင်

နောက်ဘယ်တော့မှ မလုပ်တော့ပါ

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာမှာ ဆွဲဆွဲလို
ခေါ်တဲ့မိန်းကလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်။
ဆွဲဆွဲက ပျော်ပျော်နေတတ်ပြီး စတေတာ်
နောက်တတ်တယ်။ သူငယ်ချင်းတွေရဲ့
ပစ္စည်းလှလှလေးတွေကို ဆွဲဆွဲက
ရှုက်ထားတတ်တယ်။

သူငယ်ချင်းတွေက စိုင်းကူ ရှာပေး
ပါဉိုးလို့ပြောရင် ဆွဲဆွဲက မတွေ့ဘူး

ကိုယ့် ဘာသာရှာကြလို့
ပြောပြီး ပျော်နေတတ်တယ်။
သူငယ်ချင်းတွေက သူတို့
ပစ္စည်းတွေကို ဆွဲဆွဲရှုက်ထားမှန်း မသိတော့
ဆွဲဆွဲနဲ့အတူ အမြဲ့ ကစားနေကြတာပေါ့။
တစ်နေ့မှာ ဆွဲဆွဲတို့ သူငယ်ချင်း
တစ်စု ကစားနေတုန်း နေမျိုးက
ခွေးပေါက်စကလေး တစ်ကောင်ကို
ဖွောက်ပြီး ရောက်လာပါတယ်။
ဆွဲဆွဲလည်း သူလုပ်နေကျ
အတိုင်း ခွေးပေါက်စကလေးကို
ရှုက်ထားဖို့ စိတ်ကူး မိပြန်တယ်။

သူငယ်ချင်းတွေ   ကစားနေတုန်း
 ခွေ့ခွေ့တစ်ယောက် ခွေးပေါက်စကလေးကို
 ဂါဝန်ထဲ အသာထည့်ပြီး ခြံနောက် ဘက်ကို
 တိတ်တိတ်လေး ထွက်ခဲ့ပါတယ်။
 ခြံထောင့်က ကောက်ရှိုးပုံဘေးရှိ ပုံးတစ်
 လုံးထဲ ခွေးပေါက်စကလေးကို ထည့်ပြီး
 အဖုံးပိတ်ကာ ရှုက်ထားလိုက်တယ်။

ခဏ္ဍာတော့ သူငယ်ချင်း အားလုံး
 အတူ ပိုင်းရှာကြပါတယ်။ ရှာရင်း ရှာရင်းနဲ့
 နောက်ဆုံးတော့ နေမျိုးက “ကောက်ရှိုးပုံနားက ပုံးထဲ သွားဖွင့်ကြည့်ဦးမှပဲ”ဆိုပြီး
 ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ ခွေးပေါက်စ ကလေးကို
 တွေ့ပါတယ်။

ညီကျင့်ဝတ်

မဟုတ်မမှန် လိမ်းညာစကားကို
မပြောကြားနဲ့ ညီထွေးငယ်။
ပိုးကောင်လေးတွေ ကြင်နာသနားလို့
သွားမသတ်နဲ့ ညီထွေးရယ်။
သူ့ပစ္စည်းကို မသိဘဲပေါ့ ခိုးဂျက်ယူဆော့ မပြုနဲ့ကွယ်။
ဒီလိမ့်မှုကွယ် လူတွေချစ်လို့ ကိုလေးကလည်း ပိုချစ်မယ်၊
ညီထွေးရယ် ..... မှတ်သားကွယ်။

မောင်ထွန်းရှိ

* ဇေးခွန်း

- ၁။ လိမ်းညာပြောဆိုတာ ကောင်းသလား။ ဘာ ကြောင့်လဲ။
- ၂။ သူတစ်ပါးရဲ့ ပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်မသိဘဲ ယူ ထားမိရှင်ကောင်းသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၃။ အကောင်းယောက် နာကျင်အောင် လုပ်တာ၊ သတ်ဖြတ်တာ ကောင်းသလား။ သူတို့ ဘယ်လိုခံစားရမလဲ။
- ၄။ မလုပ်သင့်တဲ့ အရာတွေကို လုပ်မိရင် ဘာတွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ။
- ၅။ ကလေးတို့နေစဉ်လုပ်ဆောင်မဲ့ ကောင်းမွန် မှန်ကန်တဲ့ အလုပ်တစ်ခု ပြောပြပါ။

သင်ခန်းစာ (၈) လူကလေးရဲ့ရိုးသားမှု

ပစ္စည်းကောက်ရရင် ပိုင်ရှင်ကိုပြန်ပေးတတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာ
ကြည့်ရအောင်။

- ပစ္စည်းတစ်ခုခု ကျပျောက်သွားရင် ဘယ်လိုခံစားရသလဲ။
- ပျောက်သွားတဲ့ပစ္စည်း ပြန်ရခဲ့ရင် ဘယ်လိုခံစားရသလဲ။
- ပျောက်သွားတဲ့ပစ္စည်း ပြန်မရခဲ့ရင် ဘယ်လိုခံစားရသလဲ။

ဟုတ်ကဲ့... ကျွန်ုတ်
ကျပျောက်ဖူးပါတယ်

ပျောက်သွားတဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုခု
ပိုင်ရှင်ဆီပြန်ရောက်ရှိလာတာ
ဘာကြောင့်လဲ
စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်နော်

လူကလေးရဲ့ရိုးသားမှု

ပန်းခြံထဲမှာ လျှောက်လည်ရင်း ဦးထုပ်
လှုလှုကလေးတစ်လုံး ကောက်ရတယ်။
ဦးထုပ်က သိပ်လှတော့ ရိုးရိုးလေးက
လိုချင်တာပေါ့။

ဦးထုပ်ပျောက်လို့ ပိုင်ရင်တော့
ငိုနေမှာပဲလို့ တွေးမိပါတယ်။
ဦးထုပ်ပိုင်ရင်ကို စုစုမဲးပြီး ဦးထုပ်
ပြန်ပေးလိုက်တာပေါ့။ ဦးထုပ်
ပိုင်ရင်က “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်
ခင်ဗျာ၊ ဦးထုပ်ပျောက်လို့
ကျွန်ုတော် သိပ်နှုမြောနေတာ
အခုပြန်ရလို့ သိပ်ပျောပါတယ်”လို့
ပြောပါတယ်။

တစ်နောက် ရုံးရုံးလေးဟာ စာရေးမယ်ဆိုပြီး
လွယ်အိတ်ထဲက ပေတံထုတ်တော့ ပေတံကို ရှာ
မတွေ့ဘူးတဲ့။ လွယ်အိတ်က ပေါက်နေတာကြောင့်
ပေတံတော့ ပျောက်ပါပြီဆိုပြီး စိတ်မကောင်း
ဖြစ်နေတာပေါ့။

ရုံးရုံးလေးရဲ့ ပေတံ ဘယ်လို့
ပြန်ရသလ

ရုံးရုံးလေးသာ ပေတံရှာမတွေ့ရင်
ဘယ်လို့ ကူညီပေးမလ

လူကလေးနှင့်ခဲတံ

ဟိုနားက ကျွန်တော်လေ
ခဲတံကောက်ရပေ၊
သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်မှ
မောင်ထွေးခဲတံဗျာ။
လှလှကလေး ဒီခဲတံ
ကျွန်တော်လိုချင်ပြန်၊
ကျကျနှစ်ခဲတံ မောင်ထွေးတော့
ငိုလိုနေမှာပေါ့။
သေ့့သေ့ကလေး ကျွန်တော်ပြေး
သူကို သွားလိုပေး။

မြင့်တလူ

* မေးခွန်း

- ၁။ ဦးထုပ် ပျောက်သွားတဲ့ သူငယ်လေး သူ
ပစ္စည်းပြန်ရတော့ ဘယ်လို ဖြစ်သွားလဲ။
- ၂။ ပုံပြင်ထဲက ရိုးရိုးလေးနေရာမှာ သင်သာ
ဆိုရင်ကောက်ရတဲ့ ဦးထုပ်ကို ဘာလုပ်မလဲ။
- ၃။ ပစ္စည်းပျောက်တဲ့ သူ တွေ့ဖူးသလား။ အဲဒီ
သူတွေ့ကို ဘာကူးလီ ပေးခဲ့ဖူးသလဲ။
ဘာကြောင့်လဲ။
- ၄။ စာသင်ခန်းထဲမှာ သို့မဟုတ် ကျောင်းဝင်း
ထဲမှာ ပစ္စည်းတစ်ခု ကောက်ရရင် ဘာလုပ်
မလဲ။ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။
- ၅။ လမ်းသွားရင်း ပစ္စည်းတစ်ခုကောက်ရရင်
ဘာလုပ်မလဲ။ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

သင်ခန်းစာ (၅) ယဉ်ကျေးပျုံဌာဆက်ဆံပါ

ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြုမှတတ်ဖို့ သင်ယူလေ့လာကြရအောင်။

- လမ်းသွားရင်း သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို တွေ့ရင် ဘယ်လို နှုတ်ဆက်မလဲ။
- မျက်နှာပြီးချိန်တဲ့သူနဲ့ မျက်နှာမပြီးချို့တဲ့သူနှစ်ယောက်မှာ ဘယ်သူကို ပို့ခင်ချင်သလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
- လူတစ်ယောက်ကို မတော်တဆ တိုက်မိရင် ဘာပြောရမလဲ။

ဒီပုံတွေကိုကြည့်ပြီး မေးခွန်းတွေ ဖောကြရအောင်။

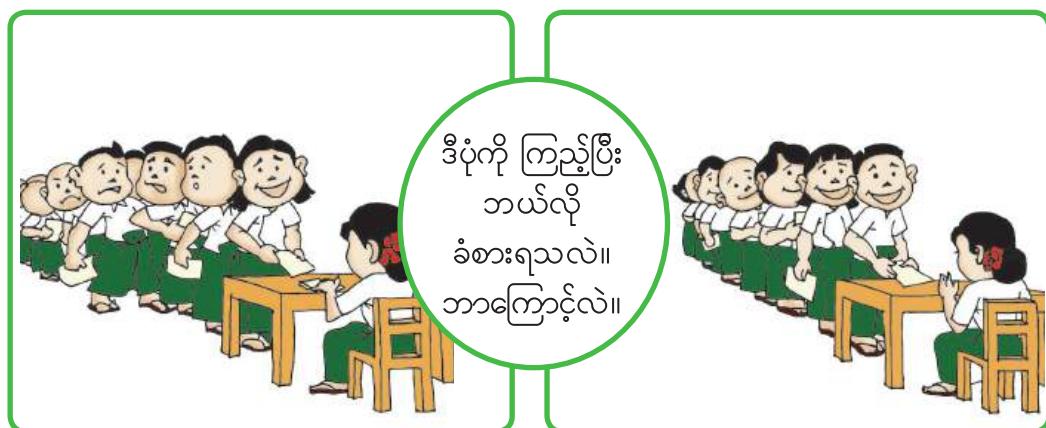
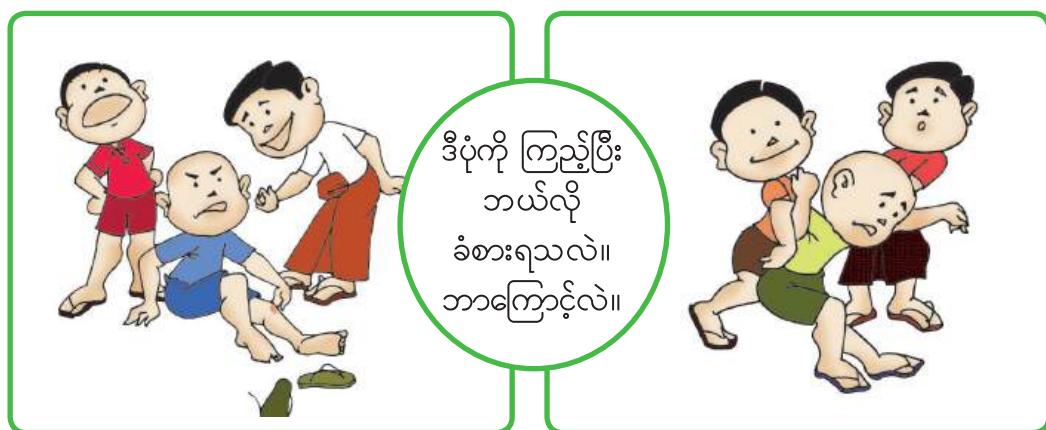

ဒီလိုပုံစံတွေရင် ဘယ်လို
ခံစားရသလဲ။

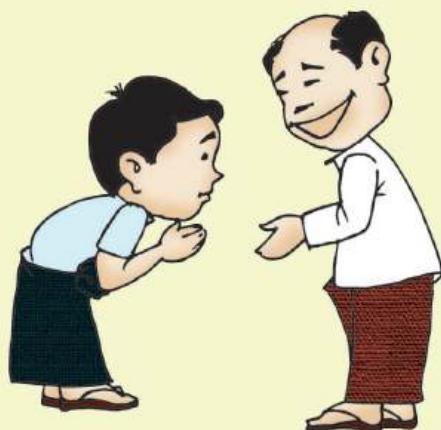

ဘယ်လို
နှုတ်ဆက်တာက
ယဉ်ကျေးသလဲ။

ဒီပုံတွေကိုကြည့်ပြီး မေးခွန်းတွေ ဖြေကြရအောင်။

မင်္ဂလာ

ယဉ်ကေးပျုံဌာ ချိသာနော၊
အပြောညှင်သာ မင်္ဂလာ။
ကိုယ်ကို ဉွေတ်လျက် နှုတ်ခွန်းဆက်၊
ချစ်မက်ဖွယ်ရာ မင်္ဂလာ။
သက်ကြီး မိဘ ရိုတုပ်ကွာ၊
ဂါရဝပြုတာ မင်္ဂလာ။

ရွယ်တူအချင်းချင်း ပေါင်းဖော်သင်း၊
ရှင်းပင်းတတ်တာ မင်္ဂလာ။
ကြီးငယ်မဟူ ချစ်ခင်မူ
ဖြုစင်စိတ်ပွား လက်ကိုင်ထား
လေးစားတတ်တာ မင်္ဂလာ။

မင်္ဂလာ၊ မင်္ဂလာ။

မြုလတ်မောင်မြင့်သူ

* မေးခွန်း

- ၁။ ယဉ်ကျေးတဲ့ အပြုအမှုတွေက ဘာတွေလဲ။
- ၂။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြမှုရင် လူတွေက^{ကို} ကိုက်နှစ်သက်ကြတာ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၃။ ဘယ်သူတွေကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြမှု
ဆက်ဆံမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၄။ ယဉ်ကျေးတဲ့ အပြုအမှုတစ်ခုကို လက်တွေ
လုပ်ပြပါ။

သင်ခန်းစာ (၁၀) ယုံကြည်ရသူ

သူတစ်ပါးကို စာနာ နားလည်တတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြရအောင်။

- အိမ်မှာ ယုံကြည်ရတဲ့သူ ရှိသလား။ သူက ဘယ်သူလဲ။
- ဘာကြောင့် သူကို ယုံကြည်ရတာလဲ။
- အတန်းထဲမှာရော ယုံကြည်ရတဲ့သူရှိသလား။ သူက ဘယ်သူလဲ။
- ဘာကြောင့် သူကို ယုံကြည်ရတာလဲ။

ယုံကြည်ရသူ

ဖူးဖူးနဲ့ ကူးကူးတို့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဟာ အတူသွား၊ အတူစား၊ အတူကစားလေ့ရှိတယ်။ မျန်စားတဲ့အခါတိုင်း တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်က ခဲ့ဝေကျွေးလေ့ရှိတယ်။ သူတို့ နှစ်ယောက်ကို သိပ်ချစ်ကြတဲ့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်လို့ အားလုံးကသိကြတယ်။

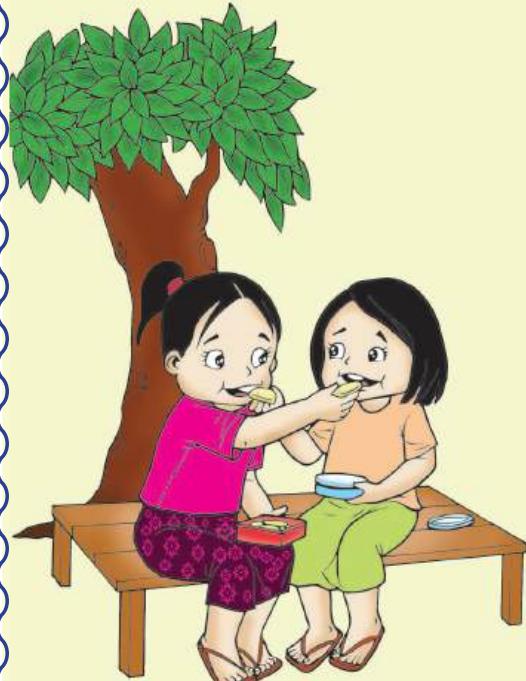
တစ်နေ့မှာ ကူးကူး စိတ်မကောင်းဖြစ်ရခဲ့ အလုပ်
တစ်ခုကို ဖူးဖူးက လုပ်မိပါတယ်။ ကူးကူးက
ဘယ်သူမှ မသိဖော်ငံတဲ့ အကြောင်းတစ်ခုကို
ကူးကူးမသိအောင် ဖူးဖူးက တွေးသူတွေကို
လိုက်ပြောပြတယ်။ သချို့ဘာသာမှာ ည့်နေတဲ့
ကူးကူးကို စာလိုက်နိုင်အောင် မရှင်းပြ မကူညီ
ဘဲ “ကူးကူးက သချို့ည့်လို့ တစ်ယောက်တည်း
အချိန်ပိုသင်နေရတယ်”လို့ အတန်းထဲက တွေး
သူငယ်ချင်းတွောကို ဖူးဖူးက လျှောက်ပြောတယ်။

အဲဒီလို လျှောက်ပြောတာကို ကူးကူးက
သိသွားတော့ မယုံနိုင်အောင် အဲ့သုမိတယ်။
ကူးကူးက “ငါ နင့်ကို မခင်တော့ဘူး၊ နင်က
မယုံရဘူး”လို့ပြောပြီး ဖူးဖူးအနားကနေ ထွက်ခဲ့
တယ်။ ဖူးဖူးဟာ သူ့အချို့ဆုံးသူငယ်ချင်း
စိတ်ဆိုးသွားပြီဆိုတာကို သိလိုက်ရတော့ စိတ်
မကောင်း ဖြစ်သွားတယ်။ ကူးကူးနောက်ကို
ပြေးလိုက်သွားရင်း “နောက်တစ်ခါ မဖြစ်စေရ
ပါဘူး ကူးကူးရယ်၊ နင်ယုံကြည်အောင် ငါ

ဘာပြန် လုပ်ပေးရမလဲ”လို့ တောင်းပန်တယ်။ ကူးကူးက
“ငါက နင့်ကို ယုံကြည်ချင်ပါတယ်။ နင်က ငါကို
ဝမ်းနည်းအောင် လုပ်တယ်၊ နင့်ကို ယုံစေချင်ရင်
ငါမကြိုက်တာ မလုပ်နဲ့ပေါ့”လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဖူးဖူးက
“နင် ဝမ်းနည်းအောင် နောက်ဘယ်တော့မှ မလုပ်တော့
ဘူးနော်၊ နင် ငါကိုယုံကြည်လာအောင် ငါပြန်ပြီး ကြိုးစား
ပါမယ်”လို့ ပြောတယ်။

ယုံကြည်ရလျှင်

ချစ်ချစ်ခင်ခင် ပျော်ပျော်နှင်

သူငယ်ချင်းများအသွင်၊

အကူအညီလိုရင် ညီညာမနေး

ဂိုင်းဝန်းကူညီပေး။

ဖေးဖေးမမ ညီအစ်ကို

မောင်နှမတွေလို့၊

ကြိုဆိုကာ လက်ချင်းဆက်၊

ယုံကြည်ခြင်းအတွက်။။

(ကိုထွန်းထွန်း–ဂိုဏ်ပိုင်)

* မေးခွန်း

- ၁။ ဝမ်းနည်းနေတဲ့အချိန်မှာ သူငယ်ချင်းက စာနာ
သနားရင် ဘယ်လိုခံစားရမလဲ။
- ၂။ အကူအညီလိုနေတဲ့အချိန်မှာ သူငယ်ချင်းက လာ
ကူညီပေးရင် ဘယ်လိုခံစားရသလဲ။
- ၃။ ဘတ်လမ်းထဲက ဖူးဖူးနေရာမှာဆိုရင် သူငယ်ချင်း
ပြန်ချစ်ခင်လာအောင် ဘာလုပ်ပေးမလဲ။
- ၄။ အတန်းထဲမှာ နေမကောင်းတဲ့ သူငယ်ချင်း
အတွက် ဘာလုပ်ပေးမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

သင်ခန်းစာ (၁၁) စာနာတတ်သူ

သူတစ်ပါးကို စာနာ နားလည်တတ်ဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြရအောင်။

- အိမ်မှာမွေးထားတဲ့ ခွေးကလေး၊ ကြောင်ကလေးတွေကို အစာ
ကျွေးဇူးသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။
- သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် နေမကောင်းလို့ ကျောင်းပျက်တဲ့အခါ
ဘာလုပ် ပေးဇူးသလဲ။
- သူငယ်ချင်း ဝမ်းနည်းနေတဲ့ အခါ သူကို ချော့ဇူးသလား။
ဘာကြောင့်လဲ။

သူငယ်လေးနဲ့ခွေးကလေး

ဆိုင်တံ့ခါးဝမှာ “ခွေးပေါက်
ကလေးများ ရောင်းရန်ရှိ
သည်”ဆိုင်းဘုတ် ချိတ်
ထားတဲ့ ဆိုင်ပေါက်ဝကို
ကလေး တစ်ယောက်
ရောက်လာပြီး “ခွေးကလေး
တစ်ကောင် ဘယ်လောက်
ရောင်းသလဲ ခင်ဗျာ” လို့
မေးတယ်။ ဆိုင်ရှင်က
“တစ်ထောင်ကနေ သုံး
ထောင်အထိ ရှိတယ်”လို့
ဖြေတယ်။

သူငယ်လေးက သူ အိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ ပိုက်ဆံတွေကို နှိုက်ထုတ်တယ်။ “ကျွန်တော့မှာ
ပိုက်ဆံတစ်ထောင်ပဲရှိပါတယ်။ ခွေးကလေးတွေ ကြည့်လို့ရမလား ခင်ဗျာ” ဆိုတော့
ဆိုင်ရှင်က ခွေးတွေကို လေချွန်ပြီး ခေါ်လိုက်တယ်။

ခွေးကလေးတွေ ထွက်လာတယ်။
တစ်ကောင်က နောက်ဆုံးမှာ ထော့နဲ့
ထော့နဲ့နဲ့လမ်းမလျှောက် တတ်သလို
ဖြစ်နေတယ်။ သူငယ်လေးက “ဒီ
ခွေးကလေးက ဘာဖြစ်တာလဲဟင်”
လို့မေးတယ်။ ခွေးကလေးမှာ မွေးက
တည်းက ခြေထောက်ထော့နဲ့ ထော့နဲ့
ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း ဆိုင်ရှင်က
ရှင်းပြတယ်။

သူငယ်လေးက “ဒီခွေးကလေး ကျွန်တော် ဝယ်ချင်တယ်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်မှာ အခါ
တစ်ထောင်ပဲရှိတယ်။ နောက်ကို မုန်ဖိုးစပြီး ကျေတဲ့အထိ ပေးပါမယ်”လို့ ဆိုတယ်။
ဆိုင်ရှင်က “ဟာ မဝယ်ပါနဲ့ကွာ မင်းတကယ်လိုချင်ရင် ငါအလကားပေးပါမယ်။
ဒီခွေးကလေးက ပြေးနိုင်လွှားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းနဲ့ ခုန်ပေါက် ကစားနိုင်မှာ
မဟုတ်ဘူး”လို့ပြောတယ်။ သူငယ်လေးကဆိုင်ရှင်ကိုမေ့ကြည့်ပြီး “ကျွန်တော်လည်းပဲ

ကောင်းကောင်းမပြေးနိုင်ပါဘူး
ဗျာ၊ ဒီခွေးကလေးလည်း ကျွန်တဲ့
ခွေးတွေလိုပဲ သူ့ကို ချစ်မဲ့သူ
စာနာမဲ့သူ တစ်ယောက်တော့
ရှိဖို့ လိုမှာပေါ့”လို့ တိုးတိုးလေး
ပြန်ပြောတယ်။ ဆိုင်ထဲက ထွက်
သွားတဲ့သူငယ်လေးရဲ့ ဘယ်ခြေ
ထောက်က ထော့နဲ့ထော့နဲ့ ဖြစ်
နေတာကို ဆိုင်ရှင်က လှမ်းမြင်
လိုက်မှ သူငယ်လေးပြောတာကို
နားလည် သွားတော့တယ်။

ဒီပုံတွေကိုလေ့လာပြီး မေးခွန်းတွေကို ဖြေကြည့်ရအောင်။

လဲကျသူကို စိုင်းကျပြီး တဲ့
ထူပေးတာ ဘာကြောင့်လို့
ထင်သလဲ။

တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်က
ကူညီပေးတဲ့အခါ သူတို့စိတ်တဲ့
ဘယ်လိုခံစားရသလဲ။

သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း ပိုပြီး
ချစ်ခင်လာအောင် ဘယ်လို့
နေရမလဲ။

* မေးခွန်း

၁။ စာနာသနားခဲ့ရတဲ့သူ ရှိသလား။ ဘယ်သူလဲ။
ဘာကြောင့် သူ့ကို စာနာသနား ခဲ့ရသလဲ။

၂။ သူငယ်ချင်းတွေထဲမှာ သူတစ်ပါးကို စာနာ
သနားတတ်တဲ့သူ ရှိသလား။ သူတစ်ပါး
အပေါ်စာနာသနားတတ်တဲ့သူကို ချစ်သလား။
မချစ်ဘူးလား။

၃။ သူငယ်ချင်းတွေ ထမင်းအတူ စားနေတုန်း
သူငယ်ချင်းရဲ့ဟင်းတွေ မတော်တဆ မောက်
ကုန်ရင် ဘာလုပ်မလဲ။

သင်ခန်းစာ (၁၂) ပူဇ္ဈားသိတဲ့တရားမျှတမှု

သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ မျှမျှတတ်ရှိဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

- ကစားတဲ့အခါ ဘယ်သူတွေနဲ့အတူ ကစားလေ့ရှိ သလဲ။
- မျှန်းစားတဲ့အခါ သူငယ်ချင်းက ဗိုက်ဆာနေရင် ဘာ လုပ်မလဲ။
- သူငယ်ချင်းကို ကူညီဖူးသလား။
- သူငယ်ချင်းတွေကရော သင့်ကို ကူညီဖူးသလား။

ဒီပုံတွေကိုကြည့်ပြီး ဘယ်လိုနားလည်သလဲ။ ဘယ်ပုံကို ကြိုက်နှစ်သက်သလဲ။
ဘာကြောင့်လဲ။

ပူရူးသိတဲ့တရားမျှတမူ

ပူရူးတစ်ယောက် သဲပုံပေါ်မှာ သဲအိမ်တစ်အိမ်ကို
ဆောက်နေပါတယ်။ သဲအိမ်ကလေးကို ပူရူးရဲ့ စိတ်ကူး
အတိုင်း အလှဆုံးဖြစ်အောင် အသေအချာ ဆောက်လုပ်
နေပါတယ်။ ကြိုးစားဆောက်လုပ်လို့ ပြီးခါစမှာပဲ
ပူရူးရဲ့သူငယ်ချင်း တူးတူးရောက်လာပါ
တယ်။

ပူရူးက “တူးတူးရေ ဒီမှာ
တွေ့လား။ ငါဆောက်ထားတဲ့
သဲအိမ်ကလေး သိပ်လှတယ်မဟုတ်လား”လို့မေးတယ်။

လေး။ မင်း မတရားဘူး။ မင်း လုပ်တာ
မတရားဘူး တူးတူး”လို့ ငိုသံနဲ့ ပြောလိုက်
တယ်။ တူးတူးက “ဘာကြောင့် မတရား
တာလဲ။ တရားတယ်ဆိုတာ မင်းသိလို့လား”
လို့ ပြန်မေးတယ်။

ပူရူးက “ငါ ဆောက်ထားတဲ့ သဲအိမ်ကို
ဖျက်ဆီးတာဟာ မတရားလုပ်တာပဲပေါ့။

တူးတူးက “လှလဲမလှဘူး” ဆိုပြီးတော့
ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တယ်။

ပူရူး ဝမ်းနည်းသွားတယ်။ ပူရူးက “မင်း
ဘာလို့ ဖျက်လိုက်တာလဲ။ ငါ သေသေ
ချာချာ ကြိုးစားပြီး ဆောက်ထားရတာ

င့်ကို ဝမ်းနည်းအောင် လုပ်တဲ့အတွက်
မင်းကို သူငယ်ချင်း မလုပ်တော့ဘူး”
လို့ ပြောပြီး တူးတူးအနားက ထွက်သွား
တယ်။ တူးတူးတစ်ယောက် ဘာမှ
ပြန်မပြောနိုင်ဘဲ တွေးရင်း ကျွန်ုန်းနဲ့
တယ်။ ပြေးထွက်သွားတဲ့ ပူဇ္ဈားအပေါ်
လည်း နားလည်သွားတယ်။ ခဏ
နေတော့ ပူဇ္ဈားနောက်ကို ပြေးလိုက်ပြီး
“ပူဇ္ဈားရေ ငါမှားသွားတယ်၊ ငါ ဖျက်
လိုက်တဲ့ သဲအိမ်ကလေးနဲ့တူအောင်

ငါပြန် ဆောက်ပေးပါမယ်။ မင်းငါနဲ့အတူ လိုက်ကြည့်ပေးပါလား”လို့ ပြောတယ်။
သူတို့နှစ်ယောက်အတူတူ ပြန်ဆောက်ကြရင် ပိုကောင်းတဲ့အိမ်ကြီး ပြန်ရမှာပဲလို့တွေးရင်း
ပူဇ္ဈားတစ်ယောက် တူးတူးကို ခွင့်လွှတ်လိုက်တယ်။ သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း စိတ်ထိ
ခိုက်အောင် ဝမ်းနည်းအောင် ဘယ်တော့မှ မလုပ်ဘူးဆိုရင် ပိုပျော်စရာ ကောင်းတယ်လို့
သူတို့ သိသွားကြပြီ။

* မေးခွန်း

- ၁။ မှန်တစ်ထုပ်ရလာရင် သူငယ်ချင်းတွေနဲ့
ဘယ်လို ဝေစားမလဲ။
- ၂။ သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း ဘယ်လို ပြမှုတာကို
ကြိုက်သလဲ။ ဘယ်လိုပြမှုတာကို မကြိုက်
ဘူးလဲ။
- ၃။ ပုံပြင်ထဲက ပူဇ္ဈားနေရာမှာဆိုရင် ဘယ်လို
လုပ်မလဲ။
- ၄။ ပုံပြင်ထဲက တူးတူးနေရာမှာဆိုရင် ဘယ်လို
လုပ်မလဲ။

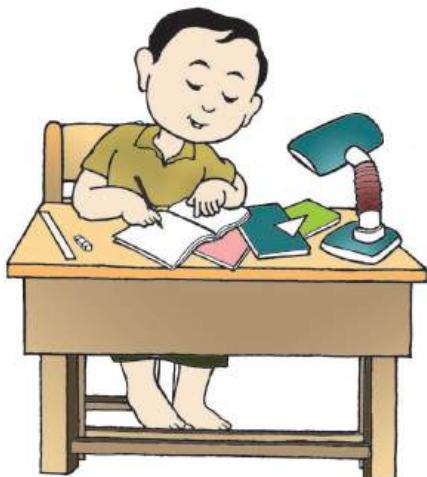

သင်ခန်းစာ (၁၃) တပည့်ဝတ်

ဆရာ ဆရာမများကို ဘယ်လို ပြုမှုပြောဆိုရမလဲဆိုတာ လေ့လာကြည့်ရအောင်။

- ကျောင်းကို ဘာလုပ်ဖို့ လာတာလဲ။
- ဆရာ ဆရာမက စာဆိုခိုင်းရင် ဘာလုပ်ကြမလဲ။
- ကျောင်းရောက်ပြီး ဘာတွေလုပ်ကြမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

ပုံထဲက ကလေးနေရာ
မှာဆိုရင်ဘာလုပ်မလဲ။

ပုံထဲက ကလေးတွေ
နေရာမှာဆိုရင်
ဘာလုပ်မလဲ။

ပုံထဲက ကလေးတွေ
ဘာလုပ်နေသလဲ။
အဲဒီလို မလုပ်ရင်
ဘာဖြစ်မလဲ။

ဆရာစာရှင်းပြနေတာ
ကို ဘယ်လို နားထောင်
နေကြသလဲ။ နားမထောင်
ရင် ဘာဖြစ်မလဲ။

ကလေးတို့ ကစားနေတဲ့
အခိုန်မှာဆရာတစ်ယောက်
ဖြတ်သွားတာတွေရင်
ဘာလုပ်မလဲ။

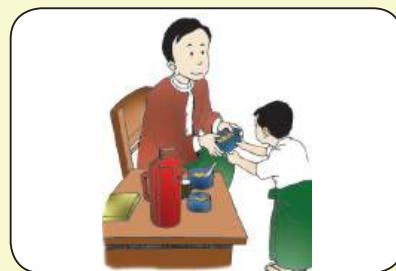

ပုံထဲက ကလေးတွေ
နေရာမှာဆိုရင်
ဘာလုပ်မလဲ။

တပည့်ဝတ်

ညီညာထက္ခ ဆုံးမနာယူ၊
လာမူကြိုဆီး ထံနီးလုပ်ကျွေး၊
သင်တွေးအံ့ချွတ်၊ တပည့်ဝတ်၊
မချုတ်ငါးခုသာ။

သက်ရေဆရာတော်

* မေးခွန်း

- ၁။ စာသင်ခန်းမှာ ဆရာကိုဘာတွေကူညီ လုပ်ပေး
နိုင်သလဲ။
- ၂။ တပည့်ဝတ်ကဗျာထဲက ဘယ်အချက်ကို ကလေးတို့
ကြိုက်သလဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
- ၃။ ဆရာဆရာမများကို ချစ်ခင်လေးစားတဲ့အနေနဲ့
ဘယ်လိုပြုမှု ပြောဆိုမလဲ။

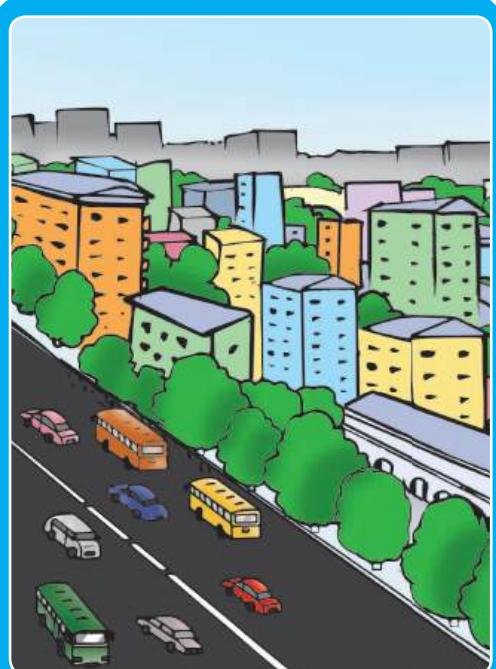
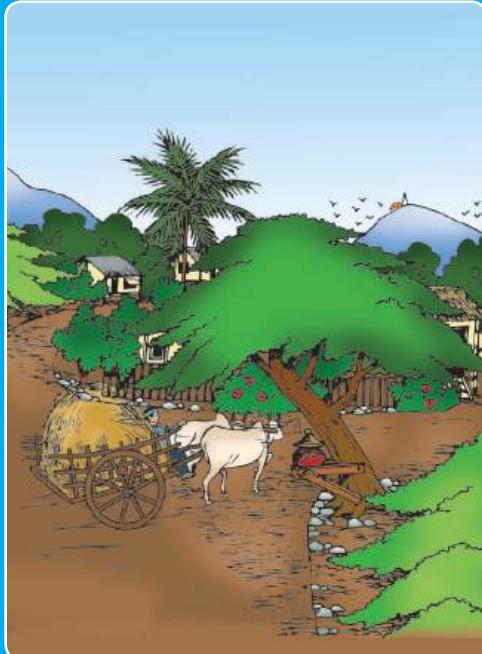

သင်ခန်းစာ (၁၄) နိုင်ငံချွတ်သူ

ကိုယ့်ရပ်၊ ကိုယ့်ရွာ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံကို ချစ်မြတ်နီးဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြည့်ရအောင်။

- သင်နေတဲ့အိမ်က ဘယ်ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ဘယ်ကျေးဇာမှာ ရှိသလဲ။
- အိမ်က မိသားစုဝင်အချင်းချင်း ချစ်ခင်ကြသလား။
- နေထိုင်တဲ့ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇာဟာ ဘယ်မြို့ ဘယ်နိုင်ငံမှာ ရှိသလဲ။
- သင် ဘာလူမျိုးလဲဆိုတာ ပြောပြနိုင်သလား။
- တို့နိုင်ငံမှာ သင်နဲ့မတူတဲ့ တွေးလူမျိုးတွေရော ရှိသေးသလား။

ကရွင်

ကယား

ကရုံ

ချင်း

အခန်း(၁၄)

နိုင်ငံချွစ်ဘူ

တို့မိ တို့ဖ မောင်နှမတွေ
ချုစ်ခင် ကြင်နာ ယုယပေါ့
မွေးရာမြေ ရပ်ဆာမြို့
ကျောင်းပါ မေတ္တာပို့။

ငါတို့နိုင်ငံ မြန်မာပြည်
တို့အားလုံး ချုစ်ကြည်။
ကမ္မာတည်သရွေ့ လက်တွဲထား
တို့ပြည်ထောင်စုသား။

မောင်ကျေးဇူး

* မေးခွန်း

- ၁။ သင်တို့အိမ်က ပျောစရာကောင်းတာ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၂။ သင်တို့နေထိုင်တဲ့ ရပ်ကွက် ကျေးဇူာအတွက်
ဘာတွေလုပ်ပေးချင်သလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၃။ တို့နိုင်ငံမှာ စုပေါင်းနေထိုင်ကြတဲ့ တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးတွေက ဘယ်သူတွေလဲ။
- ၄။ တိုင်းရင်းသားတွေကို ချစ်သလား။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၅။ နိုင်ငံချစ်သူကဗျာကို ရွှေတ်ဆိုရတာ ဘယ်လို့
ခံစားရသလဲ။

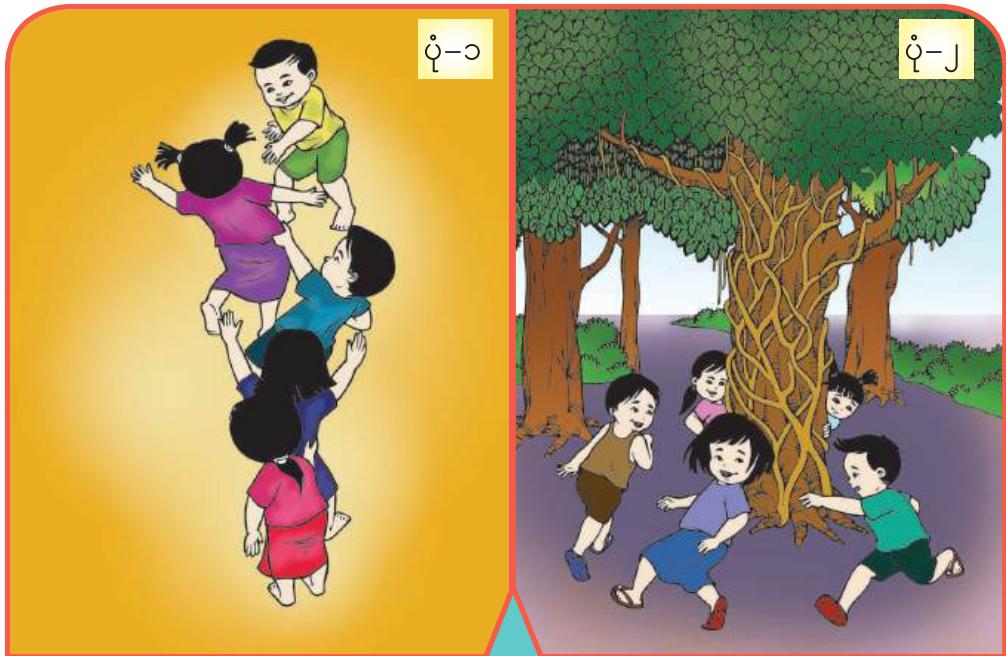

သင်ခန်းစာ (၁၅) မဂ္ဂလာနံနက်ခင်း

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ချစ်တတ်ဖို့ လေ့လာကြရအောင်။

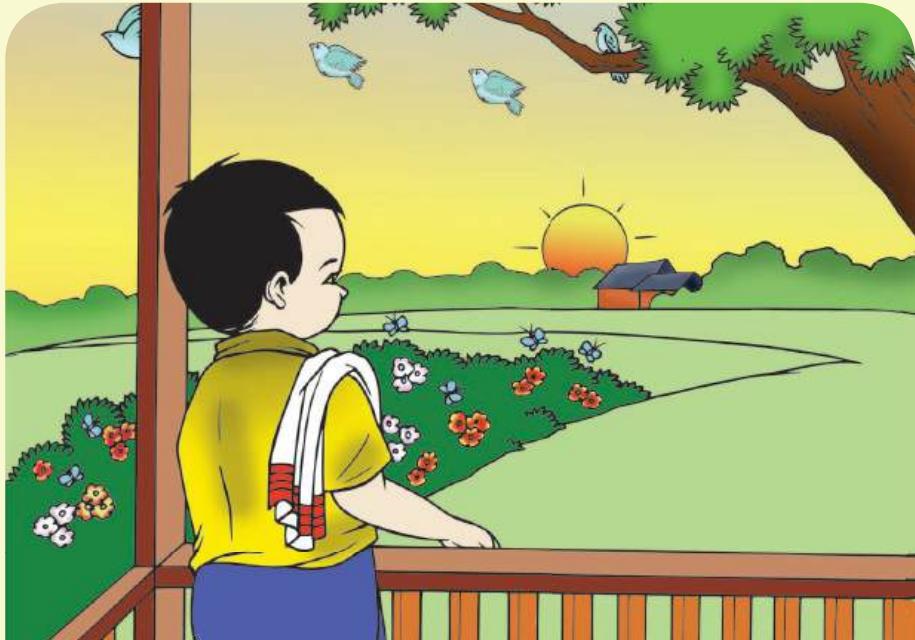
- အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘာတွေ တွေ့ရသလဲ။
- ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘာတွေ တွေ့ရသလဲ။
- ရူခင်းလှလှတွေ မြင်ဖူးသလား။ အဲဒီ ရူခင်းလှလှ တွေထဲမှာ ဘာတွေ တွေ့ရသလဲ။

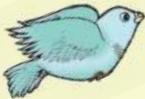
ရုပ်ပုံ(၁)က သူငယ်ချင်းတွေ ကစားတဲ့နေရာနဲ့ ရုပ်ပုံ(၂)က သူငယ်ချင်းတွေ ကစားတဲ့နေရာ ဘာတွေ ကွာခြားသလဲ။

အခန်း(၁၅)

မနက်ခင်း အိပ်ရာထခိန့်မှာ ဘာတွေတွေရသလဲ။
ဒီပုံထဲက သူငယ်ချင်းလို မနက်ခင်းရှုခင်းကို ကြည့်ကြရအောင်။

မဂ္ဂလာနံနက်ခင်း

ငှက်ကလေးတွေ တကျိုကျို
မိုးသောက်တေးချင်းသီ၊
လင်းရောင်ခြည် ကြည်လင်စွာ
နေမင်းအိပ်ရာထု။
ပတ်ဝန်းကျင်က စိမ်းလန်းစွာ
ပန်းရောင်စုံလည်းဖြာ၊
မဂ္ဂလာ နံနက်ခင်း
လေပြည်တသင်းသင်း။

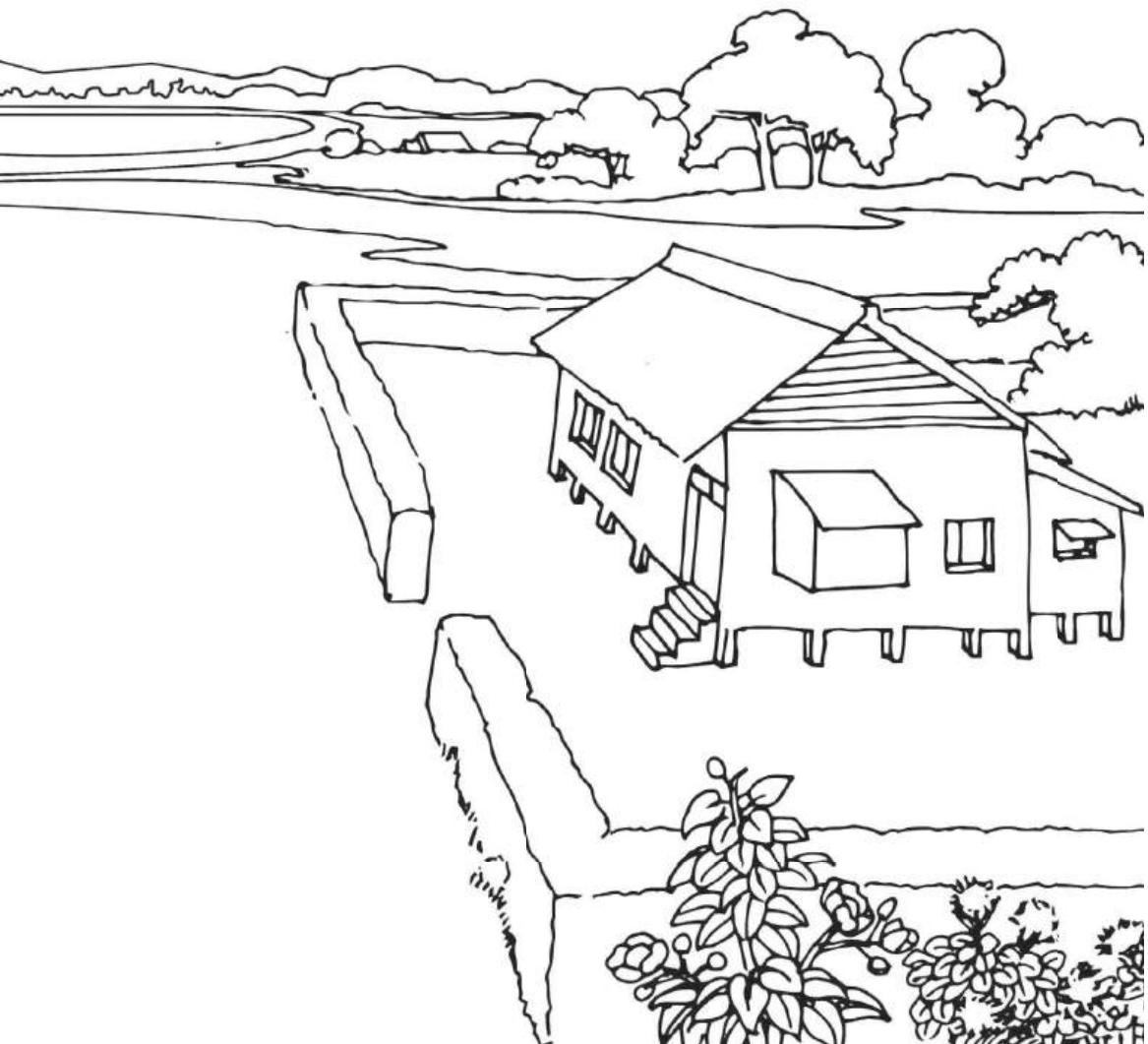
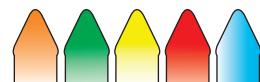
ထိန်လင်း

ဒီရူခင်းပံ့ကို ပိုပြီးလှပသွားအောင် ဘာတွေဖြည့်စွက်ရေးဆွဲမလဲ။

အခန်း(၁၅)

ဒီရူခင်းပုံကို ပိုပြီးလှပသွားအောင်ဘယ်လိုအေးရောင်ခြယ်မလဲ။

* မေးခွန်း

- ၁။ နေ့လယ်နေ့ပူချိန် သစ်ပင်တစ်ပင်ရဲ
အရိပ်အောက်မှာ သင်ရောက်နေရင်
ဘယ်လို ခံစားရမလဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ
အရိပ်ရသစ်ပင်မရှိဘူးဆိုရင် ဘယ်လို
ခံစားရမလဲ။
- ၂။ အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ပန်းရောင်စုံတွေ
ဖွင့်နေတာ ငှက်ကလေးတွေ ပုံသန်း
နေတာကို တွေ့မြင်ရရင် ဘယ်လို
ခံစားရမလဲ။
- ၃။ တို့ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင် အခုထက် ပိုပြီး
သာယာလုပ်အောင် ဘာတွေ လုပ်ကြ
မလဲ။

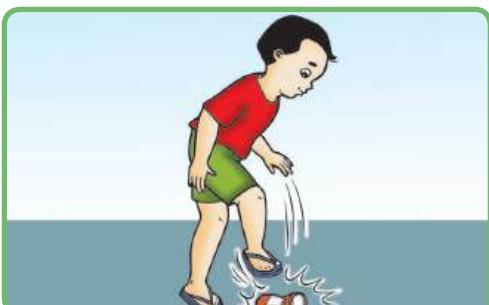

သင်ခန်းစာ (၁၆) လှပစေချင် တို့ဝန်းကျင်

ပတ်ဝန်းကျင်ကို သာယာလှပစေဖို့ ဒီသင်ခန်းစာကို လေ့လာကြည့်ရအောင်။

- ဒီပုံတွေမှာ ဘယ်ပုံက ပတ်ဝန်းကျင်ကို သန့်ရှင်းလှပစေသလဲ။
- အဲဒီပုံတွေကိုကြည့်ပြီး သင်သာဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

လုပေါ်ချင် တို့စုံကျင်

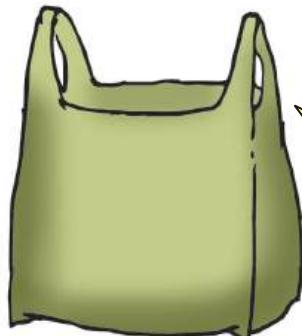
တစ်ခါက အိမ်တစ်အိမ်မှာ ပုံးပုံး၊ လတ်လတ်၊ ခြောက်ခြောက်နဲ့ စိုစိုဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်း တွေ ရှိကြတယ်။

တစ်နေ့မှာ ပုံးပုံးက

နှင်တို့က ဘာမှာအသုံးမကျဘူး သုံးမရဘဲ နံစော်နေတဲ့
နှင်တို့ကို ငါကလုံခြုံအောင် လုပ်ပေးထားရတယ်

အဲဒီအချိန်မှာ လတ်လတ်က

အောင်မယ် အောင်မယ် ငါကမှာသယ်အရာမဆို လုံခြုံ
အောင် လုပ်ပေးနိုင်တာပါ ဟိုမှာတွေ့လား စားစရာ
တွေကို ထုပ်ယူလာတာ အဲဒါ လတ်လတ်ဆိုတဲ့ ငါပဲလေ
နောက်တစ်ယောက်ကို ကြည့်လိုက်ပါဉိုး အသီးအချက်
အသားငါးတွေ ထုပ်ယူ လာတာလည်း လတ်လတ်နဲ့ပဲ
နောက်ထပ် ကြည့်လိုက်ပါဉိုး အဝတ်အထည်တွေ
အရည်ဘူးတွေကိုလည်း လတ်လတ်နဲ့ပဲ ထည့်ယူလာ
တာပဲ ငါကမှ အသုံးဝင်ဆုံးပဲ

အဲဒီတော့ ခြောက်ခြောက်က

ငဲ့ကို လတ်လတ်ထဲ မထည့်ဘဲ သယ်ယူလို့ရတယ်ဆိုတာ
ကိုကို မမ ဦးဦး ဒေါ်ဒေါ်တို့ကို ပြောလိုက်မယ်

နောက်ဆုံးကျို့တဲ့ စိုစိုက

ငါကတြေားသူတွေကိုညစ်ပတ်ပေကျံနံစော်စော်စော်စော်
ဆိုတော့ မင်းတို့ကို အားကိုးရမှာပဲ

အဲဒီအချိန်မှာ “အိမ်ရှင် မမလေးက ဟောဒီအမှိုက်တွေထဲမှာ အလွယ်တကူ မဆွေးမြေ。နိုင်တဲ့ အမှိုက်တွေက ရေစီးရေလာကို ပိတ်ဆိုစေတယ်။ မြေကြီးထဲမှာလည်း ပိတ်ဆိုစေတယ်။ လေထဲမှာ ဟိုဟိုဒီဒီ လွင်ပြီးလည်း ရှုပ်ပွဲစေတယ်။ ကြာလာရင် ငါတို့ အိမ်ကလေး ဉာဏ်ပေါ်ပုံ ဖြစ်တော့မယ်။ ငါတို့ရဲ့အိမ်ကလေး လုပ်သန်ရှင်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ”လို့ မေးတယ်။

ပုံးပုံးက

အမှိုက်တွေကို ကျွန်တော့ထဲပဲ ထည့်ကြပါခင်ဗျာ

ခြားခြားက

ကျွန်တော့ကိုတော့ အမှိုက်ပုံးထဲအထိရောက်အောင် ပစ်ကြပါနော်

စို့စို့က

ကျွန်မကိုလည်း အနဲ့လုံးအောင် သေချာထုပ်ပြီးမှ အမှိုက်ပုံးထဲအထိ ရောက်အောင် ပစ်ကြပါနော်

လတ်လတ်က

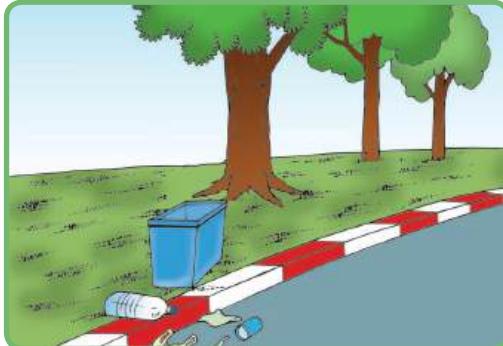

ကျွန်မကိုလည်း အမှိုက်ပုံးထဲအထိ ရောက်အောင် ပစ်ကြပါနော်

“အို ကောင်းလိုက်တာ တို့အိမ်သားတွေအားလုံး မင်းတို့ပြောသလို လုပ်ကြမယ်။ အဲဒါ အားလုံးလုပ်သန်ရှင်းဖို့ပဲ”လို့ မမလေးက ဝမ်းသာအားရ ပြောလိုက်တယ်။

ဒီပုံတွေကိုကြည့်ပြီး မေးခွန်းတွေ ဖြေကြည့်ပါ။
ဒီနေရာမှာ အမှိုက်တွေ ရှိနေတာ ကောင်းသလား။ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။

* မေးခွန်း

- ၁။ အမှိုက်တွေနဲ့ ညစ်ပတ်နေတဲ့ နေရာတွေ တွေ့ဖူးသလား။ ဘာကြောင့် အဲဒီလို ညစ်ပတ်နေတာလဲ။
- ၂။ ကျောင်းဝင်းထဲမှာ အမှိုက်တွေရင် ဘာလုပ်မလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၃။ အမှိုက်တွေကို ဘယ်နေရာမှာ ပစ်မလဲ။ ဘယ်လို ပစ်မလဲ။
- ၄။ တို့ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းလှပဖို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။

မန်မာနိုင်ငံပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်
ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအောက်လိပ်စီမှု နည်းပညာကူညီပို့ပူးပါသည်။